N°. 460. 1831

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 9 Augustus.

BUITEN GEBRUIK TE VERGUNNEN

NEDERLANDEN

Bunde, den 6den Augustus.

Door het steede voortrekken van ons leger en het gedurig retireren der belgische troepen hebben er tot nog toe geene ontmoetingen van belang plaats gehad. Het is dan ook daaraan toe te schrijven, dat de ingenomene berigten van ingezetenen nog zeer gering zijn. Dit kan, uit den aard der zake niet anders. Wat uit de ingekomen berigten belangrijk is deelen wij hier onzen lezer mede.

Eergisteren (den 5den) heeft zich Z. K. H. den Heere Prince *van Oranje*, opperbevelhebber des legers naar Diest begeven, alwaar Z. D. H. den hertog van *Saxen-Weimar* zijn hoofdkwartier had en is in den namiddag te Gheel teruggekeerd.

— Te Lier, heeft de burgerwacht van Brussel de wapens weggeworpen, weigerende om ter hulp van Antwerpen op te rukken.

— Overal trekt de vijand terug, ten einde zich te concentreren. Naar het zich laat aanzien zal bij deze vereeniging bij *Lier* bewerkstelligen.

— Een particuliere brief uit Vlissingen, van den 7den, behelst het volgende:

De beide kanonneerboten onder kommando van de luits. ter zee, *Bouricius*, en *van Maldegem*, op de hoogte van het *Hazegras* buiten *Sluis* gestationneerd, zijn, gisteren in de namiddag, door meer dan 600 Belgen, van *Brugge* derwaarts gekomen, aangevallen, en hevig met geweer en kanon-vuur van den dijk bestookt; de dappere zeelieden, hoe klein ook in getal, hebben zich met leeuwenmoed verdedigd, en den vijand veel nadeel toegebragt. De bedaarde moed der beide opgenoemde officieren, kan niet genoeg geroemd worden, een der *boten* (die van den luit. *Bouricius*) door den wind op het droge geraakt zijnde, verdedigde zich de zwakke equipage met voorbeeldelooze kloekmoedigheid. — De dappere *Bouricius* ziende, dat hij zijn vaartuig, door bekomen grondschoten niet behouden kon, besloot het zelve te vernielen, ten einde *geen Belg* ooit zijne schandvaan van deszelfs mast zou doen wapperen. Deze vernieling werd met beleid volbragt, en men ging, van de andere boot, met nieuwen moed voort, zich dapper te verdedigen, toen de kapitein *van Hopbergen*, met een honderdtal soldaten, waar onder de helft Walchersche schutters, den vijand kloekmoedig aanviel, hem overhoop wierp en op de vlugt dreef, een aantal ransels, bagage en een *stuk geschut*, dat die kapitein hun ontnomen had, in den loop latende; de equipage van de boot van den luitenant *Bouricius* heeft veel geleden, men heeft dien dapperen, gewond en naauwlijks verbonden zijnde, het gevecht dadelijk zien hervatten. Men spreekt van 20 gewonden en 3 doodden, van de zijde der Belgen zijn eene menigte doden en gewonden; ook hebben wij 7 krijgsgevangenen van hen in handen gekregen.

Wij lezen in de Staats-Courant van heden:

» Van den Generaal der infanterie, Baron *Chassé*, is een berigt uit het Kasteel van Antwerpen, van den 4den Augustus, ontvangen, houdende, dat op zijn bevel den vorigen dag het Fort Ste. Marie en de post Pijp-Tabak door Zijner Majesteits zee- en landmagt aangevallen en genomen zijn, en dat deze sterkten dadelijk door de onzen van geschut voorzien zijn. » Het verlies van onze zijde," voegt de generaal er bij, bestaat uit 2 dooden en 14 gekwetsten, zijnde dat van den vijand niet te bepalen; het is echter zeker, dat hetzelve veel grooter dan het onze is. — Er heerscht in de stad Antwerpen de grootste verslagenheid, en het vlugten der ingezetenen blijft steeds voortduren. Naar ingekomen berigten is de vijand onophoudelijk bezig met de straten, welke naar de Schelde en het kasteel leiden, te verschansen en ingravingen te bewerkstelligen."

De generaal voegt bij dit berigt den hiernavolgenden, bij hem ontvangen brief, met het daarop gegeven antwoord:

» De ondergeteekende, Minister van Buitenlandsche zaken van Z. M. den Koning der Belgen, heeft de eer aan den heer generaal baron *Chassé* te kennen te geven, dat de Belgische Regering niet zonder bevreemding opgemerkt heeft, dat in het stuk, waarbij Z. Exc. het hervatten der vijandelijkheden aankondigt, alleen van de overeenkomst van 5 November 1830 wordt melding gemaakt.

Het kan den heer generaal baron *Chassé* niet onbekend zijn, dat de stad Antwerpen, even als het overige België, begrepen is in de wapenschorsing van 20 November 1830, welke van de zijde der Belgische en Hollandsche Regeringen, eene verbindtenis daarstelt jegens de vijf Mogendheden, door welker bemiddeling die wapenschorsing is tot stand gekomen.

In dezen algemeenen zin behoort men de wapenschorsing van 20 November op te vatten.

Z. M. de Koning der Belgen heeft deswege een beroep op de bemiddelende Mogendheden gedaan, en meer bijzonder de stad Antwerpen onder de bescherming dier mogendheden geplaatst. Dezelve verwacht onmiddellijk antwoord.

In het belang der menschelijkheid is de ondergeteekende gelast gewoorden, om dit ter kennisse van den heer generaal baron *Chassé* te brengen; Zijne Excellentie zal ongetwijfeld de redenen dezer mededeeling waarderen, en overwegen of zijn pligt hem niet voorschrijft, om de uitvoering van het besluit, hetwelk dezelve volgens zijnen brief van 1 Augustus kragt genomen te hebben, uit te stellen, tot dat het van Londen verwachtte antwoord zal bekend geworden zijn. De bevelhebbers der Belgische benden hebben stellige bevelen ontvangen, om zich van alle vijandelijkheden jegens het Kasteel te onthouden, zoo lang Zijne Excellentie de generaal baron *Chassé* daartoe geene stellige aanleiding zal gegeven hebben.

Ontv. enz., *(Get.)* De Meulenaere."

Brussel, 3 Augustus 1831.

Kasteel van Antwerpen, den 4 Augustus 1831.

» De generaal der infanterie, baron *Chassé*, opperbevelhebber van het kasteel van Antwerpen, heeft de eer aan den heer *de Meulenaere* te antwoorden, dat het op bevel van Z. M. den Koning der Nederlanden geweest is, dat hij aan den heer opperbevelhebber van de stad Antwerpen en omstreken, de hervatting der vijandelijkheden heeft aangekondigd, waarvan het eindigen der overeenkomst van 5 November 1830 slechts een gevolg is.

Ontvang, enz

De generaal der Infanterie, Opperbevelhebber van het kasteel van Antwerpen,

(get.) Baron Chassé.

De luitenant-generaal *de Kock*, die over Zijner Majesteits troepen in Zeeland bevel voert, berigt, onder dagteekening van den 3den Augustus, des namiddags, uit zijn hoofdkwartier IJsendijke, dat de vijand, in den ochtend van dien dag, met eene mágt van nagenoeg 1000 man en twee stukken geschut, naar de beide door de onzen veroverde posten, het Verlaat en den Kapitalen Dam, is komen opsetten. De generaal *de Kock*, dit vernemende, heeft terstond de noodige beschikkingen gemaakt, en zich in persoon naar de twee genoemde punten begeven, doch alras is het gebleken, dat de vijand, na eenige marschen en contra-marschen te hebben gemaakt, is afgetrokken, en zich meer naar de zijde van Philippine heeft gewend. Men heeft intusschen van onze zijde een begin gemaakt, met de stellingen aan den Kapitalen Dam en het Verlaat te versterken.

In den ochtend van denzelfden 3den Augustus heeft de kolonel *Ledel* uit Aardenburg eene beweging naar de zijde van Maldeghem gemaakt, daarbij den vijand, niettegenstaande deze een levendig tirailleur vuur onderhield, uit het kreupelhout en van achter de verschansingen en doorsnijdingen, die zich op den weg bevonden, verdreven, en hem tot Stroobrugge vervolgd. De kolonel *Ledel*, het doel van zijnen togt bereikt hebbende, is naar Aardenburg teruggekeerd, zonder door den vijand in het minste verontrust te worden. Die kolonel berigt, dat de strijdlust, welke het 2de bataillon der 5de afdeeling bij deze gelegenheid aan den dag heeft gelegd, allen lof te boven gaat. Het verlies van onze zijde bestond uit vier gekwetsten, waaronder de luitenant *Wentholt*. Onder weg had men vernomen, dat in den avond van den 2den twee wagens met gekwetste Belgen te Eecloo aangekomen waren, en dat een vijandelijk hoofd-officier gesneuveld zoude zijn.

In het hoofdkwartier te IJsendijke had men al verder berigt, dat de kapitein *Schwartz* den 2den augustus een detachement naar Isabelle-sluis, tusschen Philippine en den Kapitalen Dam gelegen, heeft afgezonden, welk post op den vijand vermeesterd en door de onzen bezet is geworden.

Ten aanzien der verovering van den Kapitalen Dam, is, uit bij het departement der Marine ingekomen berigten, nog gebleken, dat onze zeemagt daartoe heeft medegewerkt, hebbende de kapitein-luitenant *Meurer*, met de kanonneerboot n°. 31 en eene roskanonneerboot de bewegingen van den kolonel *Ledel* ondersteund

— Van Bergen-op-Zoom wordt ons in dato van gisteren nog gemeld, dat *de Zeeuw*, met de officieren, welke depêches over te brengen hadden, met de witte vlag van den voortop waaiende, voorbij de batterijen gezeild, doch door den vijand gere-peeterd was, hetgeen deed vermoeden, dat de vijand op onderhandelingen bedacht was. Dit wordt ook door een' brief uit Krabbendijke bevestigd, waarin gemeld wordt, dat de Belgen verzocht hadden, te onderhandelen. Intusschen had een zee-officier, welke, op den 5den, vierde half uur na den uitval uit het kasteel van Antwerpen vertrokken was, te Bergen op Zoom verhaald, dat hij, in den namiddag van gezegden dag, in de rigting van Antwerpen, nog tot acht ure in den avond kanonschoten gehoord had.

's Gravenhage den 7den Augustus.

Eergisteren avond ten 8 ure en gisteren middag ten 2 ure is de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het opstellen van een adres aan den Koning over de, op den 5den door Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken gedane mededeelingen, vergaderd geweest en heeft in een op heden gehouden comité-generaal een daartoe strekkend ontwerp aan de Kamer voorgedragen, hetwelk onmiddellijk in de sectien is onderzocht en morgen ochtend in beraadslaging zal worden gebragt. De Eerste Kamer is tegen morgen middag ten twee ure bijeengeroepen.

— Heden is, na de ontvangst der gewigtige tijding van den generaal *Chassé*, een langdurige kabinetsraad bijeengekomen, ten gevolge waarvan Z. Exc. de baron *Omphal*, adjudant van Z. M., op nieuw naar den Prins is vertrokken.

B E L G I E.

Brussel den 6den Augustus.

's Konings ongesteldheid eenigzins verbeterd zijnde, heeft Z. M. het besluit genomen zich naar *Berghem* te begeven.

— Ieder spreekt hier van verraad. De minister van oorlog heeft de portefeuille reeds nedergelegd en is, na in zijne functien vervangen te zijn door den heer *d'Hane de Steenhuijse* naar het leger vertrokken. Men geeft den afgetreden minister algemeen de schuld van al het gebeurde en de eenige oorzaak van de gelukkige voortgangen des Hollandschen legers en gaat zelfs zoo ver den dood voor hem te eischen.

— Van alle zijden rukken kleine detachementen bij elkander, die gedeeltelijk met karren naar het leger vervoerd moeten worden. Aan geweren is echter gebrek. Gent moet duizend snaphanen leveren. Men ziet geene uitkomst dan in het bijspringen van *Engeland* en *Frankrijk*; reeds moet *van de Weijer* dienaangaande dépêches ontvangen en eene audiëntie bij het engelsch kabinet gevraagd hebben. Men koestert daarbij echter vrees voor den goeden uitslag daarvan, dewijl Frankrijk reeds geweigerd heeft den Belgischen plenipotentiaris als zoodanig te erkennen, alvorens de vestingen en de fransche grenzen zullen geslecht zijn.

Antwerpen, den 6den Augustus.

De Koning heeft de stad gisteren ten 8 uren in den morgen verlaten, om zich naar deszelfs hoofdkwartier te begeven, hetwelk, eenige uren van hier, op een meer voor de militaire operatien geschikt centraal punt (*men zegt niet op welk*) gevestigd is.

Bij besluit van den 5den dezer heeft de Koning den generaal *Du Failly* tot chef van den staf des legers benoemd, de heer *d'Haene de Steenhuijse* is, *ad interim* met de portefeuille van oorlog belast. De generaal *Goblet*, de kolonels *Prisse* en onderden officieren der genie zijn insgelijks naar het leger vertrokken. De generaal *Goblet* neemt het kommando der genie op zich, de kolonel *Liens* dat der artillerie en de heer *Bassompierre* aanvaardt de functien van intendant-generaal des legers. De generaal *Goetzelnberg* zal het kommando der gemobiliseerde burgerwachten op zich nemen.

De koning heeft uitgevaardigd de navolgende

P R O C L A M A T I E.

Belgen,

Bezit nemende van den troon, op welken de nationale wil mij geroepen heeft, zeide ik, mij tot de vertegenwoordigers van België wendende:

„Indien wij, in weerwil van alle opofferingen, om den vrede te behouden, met oorlog bedreigd wierden, dan zou ik niet aarzelen, om een beroep op den moed des belgischen volks te doen, en ik hoop, dat hetzelve zich geheel onder zijn opperhoofd zou scharen, ter verdediging des lands en der nationale onafhankelijkheid."

Ik verkondig heden deze woorden aan de geheele natie.

De vijand heeft, zonder voorafgaande oorlogsverklaring, plotseling de vijandelijkheden hervat, daarbij zoowel de verbondtenissen, welke uit de wapenschorsing voortspruiten, als alle grondbeginselen, die de beschaafde volken besturen, miskennende.

De vijand heeft niet voor de hatelijkste schennis van het regt der volken terug gedeinsd en heeft, door overrompeling, eenige kortdurende voordeelen trachten te verkrijgen. Maar deze vijand bestaat uit dezelfde lieden, die gij in September hebt overwonnen; hij verschijnt midden onder een vreedzaam volk, van verwoesting en brandstichting voorafgegaan.

Sterk op het gevoelen van ons regt, zullen wij dezen onverwachten aanval met geweld te keer gaan.

Reeds eenmaal hebt gij Holland overwonnen; gij hebt uwe revolutie door de overwinning begonnen en zult die door de overwinning bevestigen. Gij zult uwe roemvolle herinneringen niet ongedaan zijn; uwe vijanden wachten u ter plaatsen, die eenmaal reeds getuigen uwer zegepraal geweest zijn.

Een iegelijk uwer zal zijnen pligt betrachten.

Belg gelijk gij zijnde, [illegible] Belgen verdedigen.

Ik reken op de burgerwachters, op het leger, op den moed en op de zelfsopoffering van allen.

Ik begeef mij naar mijnen post, en wacht aldaar alle Belgen, wien vaderland, eer en vrijheid dierbaar zijn.

Brussel, den 4den Augs. 1831.

(get.) L E O P O L D.

Van wege den Koning,
De minister van oorlog *ad interim*,
(get.) Comte d'Hane.
De minister van binnenlandsche zaken,
(get.) Ch. de Brouckere.

F R A N K R I J K.

Parijs, den 2den Augustus.

De gisteren ter beurze loopende geruchten wegens de gevolgen der verkiezing van den president der kamer, hebben zich door de uitkomst verwezenlijkt gevonden. De president van den raad en eenige zijner ambtgenooten hebben hunne demissie gevraagd, die, naar men zegt, door den koning is aangenomen. Hierin ligt meer dan eene ministeriele wijziging, daar komt waarschijnlijk eene volkomene verandering van sistema uit voort. Zoodanig was ten minste de wijze van zien van vele onzer kapitalisten en speculanten, en de vrees voor een uit de uiterste linkerzijde gevormd kabinet heeft, ter beurze van heden, tot aanzienlijke verkoopen en gevolgelijk tot eene groote daling in al de fondsen aanleiding gegeven. De 5 pCt. zijn heden op 84, de 3 pCt. op 53 gebleven. De Napelsche renten stonden heden ter beurze, 65, 30 kontant en 65, 25 op tijd.

Van den 3den Augustus.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren zijn de heeren *Benjamin Delessert* en *Salverte* tot vierde en vijfde vice-president benoemd. Men ging vervolgens tot de verkiezing der secretarissen over, dewijl er echter geene volstrekte meerderheid was, zou de eigenlijke keuze eerst den volgenden dag plaats hebben geschieden.

Tusschen deze operatien waren er verscheiden geruchten in de kamer in omloop; sommige leden wilden de ontzaglijke daling in de fondsen toegeschreven hebben, aan eene tijding, dat de Oostenrijkers en Pruissen Polen binnengerukt waren; anderen aan de op handen zijnde verandering in het ministerie, weswege onderscheidene berigten liepen. De generaal *Clausel* zou de portefeuille van oorlog hebben, de heer *Berenger* die van justitie, de heer *de Broglie* die van het publiek onderwijs, de heer *Human* die van financien en de heer *Molé* die van buitenlandsche zaken.

De heer *d'Argout* zou het ministerie van binnenlandsche zaken met het presidium van den raad van ministers bekleden.

Heden verzekerde men, dat de maarschalk *Soult* het ministerie van oorlog zou behouden, en tevens president van den raad zou worden. De heeren *de Rigny* en *Barthe* zouden hunne portefeuilles behouden, de heer *d'Argout* zou minister van buitenlandsche, de heer *Molé* minister van binnenlandsche zaken worden. De heer *Vatimesnil* zou het departemen van publiek onderwijs, en de heer *Human* dat van financien hebben.

De heer *Casimir Périer* is, naar men zegt, van voornemen, om de wateren te Aken te gaan gebruiken. Hij zou zelfs niet eens de deliberatien over het adres willen bijwonen.

De Brusselsche dagbladen beroemen zich op de tegenwoordige vriendschap van Engeland; doch verwonderen er zich tevens over. Dit laatste bewijst, dat zij evenmin met de regering van het krijtgebergte, als met de fabel van den wolf in een schapenvacht bekend zijn.

Dezelfde bladen bouwen ook hunne verwachting op eenen voor hun goeden uitslag der tegenwoordige krijgsverrigtingen, op de medehulp van Frankrijk en Engeland. In menschen, die niet ophouden te zeggen, dat de Hollanders, op het gezigt van eenen blaauwkiel, reeds angstvallig vlugten, klinkt zulk eene te hulp roeping al zeer vreemd.

---

* * * Bij den Boekhandelaar J O H. G U I J K E N S te Amsterdam, is van de pers gekomen:

I. Mijne Meening over de 18 P R E L I M I N A I R E A R T I K E L E N, opgedragen aan mijne nadenkende Landgenooten.

Zijnde eene beschouwing tot geruststelling over den tegenwoordigen oorlog.

II. Nog E E N W O O R D tot geruststelling en opwekking aan mijne nadenkende Landgenooten. — Door denzelfden.

Beide werkjes zijn verkrijgbaar gesteld bij de Boekhandelaren *Krieger en Comp.*, *J. van Baalen*, *de Bleijker* en *Jacob* te Rotterdam, *van Weelden*, *Bakhuijzen*, *Vevelaer* en *Kloots* te 's Hage, *van Bentem* en *Dusaar* te Leijden; *van der Monde* en *van Terveen en Zoon* te Utrecht; *Goteling Vinnes* te Haarlem; *Blussé en van Braam* en *J. de Vos en Comp.* te Dordrecht; *P. de Groot* te Delft; *P. Nijhoff* en *J. An. Doijer* te Arnhem; *H. Baliat en Zoon* te 's Bosch; *Broese en Comp.* te Breda en *Kieweg* en *Thieme* te Nijmegen.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.